



Secció I. Disposicions generals AJUNTAMENT D'ARTÀ

8429

Aprovació definitiva de l'Ordenança municipal reguladora del consum indegut de begudes alcohòliques a la via pública

Una vegada finalitzat el termini d'exposició pública per presentar reclamacions contra l'acord adoptat pel Ple de l'Ajuntament a la sessió de 24 de juny de 2024, d'aprovació inicial de l'Ordenança municipal del consum indegut de begudes alcohòliques a la via pública, publicat en el BOIB núm. 88, de 4 de juliol de 2024, sense que s'hagin presentat reclamacions, queda aprovada definitivament l'Ordenança següent, de conformitat amb el que preveu l'article 70.2 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local:

<< ORDENANÇA MUNICIPAL REGULADORA DEL CONSUM INDEGUT DE BEGUDES ALCOHÒLIQUES A LA VIA PÚBLICA

Exposició de motius

L'objectiu d'aquesta Ordenança és desenvolupar la competència municipal en el consum d'alcohol, a causa de l'actual alt índex de consum entre la població. A més, preocupa especialment que, entre la joventut, aquest fet es produeix cada vegada a una edat més primerenca.

El consum d'alcohol segueix sent la droga amb major prevalença de consum a Espanya, i el seu consum excessiu provoca problemes de salut pública i també de convivència. Això fa que la seva prevenció i regulació siguin una prioritat.

Resulten significatives les dades recollides per l'Observatori Autòmic de Drogues. En aquest sentit, l'enquesta que es va fer l'any 2021/2022 recull les dades següents:

- L'edat mitjana d'inici de consum és de 16,6 anys.
- L'alcohol és la substància més consumida amb un 67,9 %.
- Entre les mesures més valorades per solucionar el problema es troben les campanyes publicitàries i el control policial.

En l'enquesta de l'any 2022/2023, realitzada entre estudiants d'ensenyament secundari de 14 a 18 anys, es determina que:

- El consum d'alcohol és una de les drogues amb més prevalença de consum.
- L'edat mitjana de consum d'alcohol és de 14 anys.
- El 50,7 % que ha consumit begudes alcohòliques en el darrer mes ha fet *binge drinking* (consum intensiu d'alcohol en poc de temps).
- Un 22,8 % dels estudiants de les Illes Balears ha combinat en els darrers 30 dies begudes energètiques amb alcohol, percentatge que destaca sobre el valor nacional, situat en el 19,5 %.
- La disponibilitat d'alcohol és molt alta en la nostra societat: un 91,7 % considera que pot aconseguir l'alcohol fàcilment o molt fàcilment i el compren en llocs o establiments, tot i que no està permès vendre'n a menors.

El consum massiu d'aquesta substància a les places i els carrers del municipi dona joc a diverses problemàtiques dins l'àmbit de la llar, la convivència veïnal o l'increment dels accidents de trànsit, entre d'altres. És el nou fenomen social conegut com a *botellot*, el qual suposa una conducta de risc en un ampli sector de la població, la producció d'impacte mediambiental i, també, el deteriorament de la convivència ciutadana.

La concentració de persones en zones i espais públics on es realitzen aquests tipus de pràctiques succeeix especialment durant les festes que se celebren al municipi. Per això, cal que l'Ajuntament, com a administració més propera a la ciutadania, intervingui i ho reguli d'acord amb les competències que té atribuïdes.

Article 1.

Objecte

Aquesta Ordenança té per objecte regular la venda i el consum indegut de begudes alcohòliques a les vies i els espais públics del terme municipal d'Artà per protegir la salut pública, la salubritat, el respecte al medi ambient, la protecció de les persones menors d'edat, el dret de gaudir d'un espai net i no degradat, la utilització ordenada de la via pública i la garantia de la seguretat pública.

Article 2.

Marc legal

Aquesta Ordenança es fonamenta en la normativa següent:

- a) Llei 20/2006, de 27 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears.
- b) Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local i la resta de disposicions reglamentàries; en concret, l'article 25.2, de protecció de la salubritat pública i participació en la gestió de l'atenció primària de la salut.
- c) Llei 3/1986, de 14 d'abril, de mesures especials en matèria de salut pública.
- d) Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana.
- e) Llei 7/2013, de 26 de novembre, de règim jurídic d'instal·lació, accés i exercici d'activitats a les Illes Balears.
- f) Llei 9/2019, de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears.

Article 3.

Prohibició del consum de begudes alcohòliques a les vies públiques

1. Es prohibeix el consum de begudes alcohòliques quan:

- a) Es consumeixi a la via pública o espais públics.
- b) Es puguin causar molèsties a les persones que utilitzen la via pública o els espais públics.

2. La prohibició a la qual es refereix l'apartat anterior resta sense efecte en els supòsits que el consum de begudes alcohòliques tenguin lloc en establiments i altres espais reservats expressament per a aquesta finalitat, com ara terrasses, i quan el consum esmentat compti amb l'autorització municipal oportuna.

3. Queda especialment prohibit practicar el botellot. S'entén per *botellot* el consum de begudes alcohòliques al carrer, espais públics o platges, per un grup de persones quan, com a resultat de la concentració de persones o de l'acció de consum, es puguin causar molèsties al veïnatge o a les persones que utilitzen l'espai públic, o es pugui deteriorar la salubritat de l'entorn o provocar-hi situacions d'insalubritat. A aquest efecte, l'alteració esmentada es produeix quan s'esdevé alguna de les circumstàncies següents:

- a) Quan, per la morfologia o la naturalesa del lloc públic, el consum es pot fer de forma massiva per grups de persones o en convidi a l'aglomeració.
- b) Quan, com a resultat de l'acció de consum, es pot deteriorar la tranquil·litat de l'entorn o provocar-hi situacions d'insalubritat.
- c) Quan el consum s'exterioritzi de forma denigrant per a les persones vianants o usuàries dels espais públics.
- d) Quan el lloc on es consumeixi es caracteritzi per l'afluència de persones menors d'edat.

4. Els establiments, les persones o les entitats que organitzin, sempre que comptin amb l'autorització municipal corresponent, qualsevol acte públic de naturalesa cultural, lúdica, festiva, esportiva o de qualsevol altre índole, han de vetlar perquè, durant l'acte, no es produeixin les conductes descrites en l'apartat anterior. Si amb motiu de qualsevol d'aquests actes es realitzen les conductes esmentades, les persones responsables de l'organització ho han de comunicar immediatament a la Policia Local.

5. Els pares, mares, tutors o tutores tenen responsabilitat civil subsidiària per les accions o infraccions de menors d'edat. No obstant l'anterior, també són responsables directes o solidaris de les infraccions comeses per aquests menors d'edat sempre que les seves actuacions manifestin dol, culpa o negligència, incloent-hi la simple no observança.

6. En qualsevol cas, es prohibeix el consum de begudes alcohòliques a les persones menors de 18 anys.

Article 4.

Prohibició de venda de begudes alcohòliques en vies o espais públics

1. Com a regla general, no es permet la venda de begudes alcohòliques en les vies o els espais públics del terme municipal d'Artà.

2. Es prohibeix, sota la responsabilitat de les persones titulars dels establiments:

- a) La venda o el subministrament de begudes en els establiments d'hostaleria per ser consumides a la via pública, excepte en els serveis de terrassa o altres instal·lacions amb l'autorització municipal corresponent.
- b) L'existència de mostradors, finestres o buits que facin possible despatxar begudes a persones situades a la via pública.
- c) La venda d'alcohol en descampats, platges i berenadors sense l'obtenció prèvia de l'autorització municipal corresponent.

3. En qualsevol cas, es prohibeix la venda i el subministrament de begudes alcohòliques a menors d'edat, la qual cosa s'ha de sancionar segons la normativa específica en aquesta matèria.



Article 5. Excepcions

1. Respecte a la prohibició de venda o consum d'alcohol a la via pública que regulen l'article 3.1 i l'article 4.1 i 4.2 d'aquesta Ordenança, es poden exceptuar:

- Els espectacles públics, les activitats recreatives i els establiments que tinguin autorització d'ocupació d'espai a la via pública.
- Els dies de fira.
- Els dies de mercat.
- Les festes patronals.
- Els concerts o esdeveniments similars.
- Altres supòsits que determini la Batlia.

2. Això no obstant, per vendre alcohol a la via pública durant aquests dies s'ha de comptar amb l'autorització municipal corresponent.

Article 6.

Orientació i educació

L'Ajuntament d'Artà ha de facilitar a les persones residents del terme municipal, a través dels serveis municipals, orientació sobre la prevenció del consum abusiu d'alcohol i, si escau, informació sobre el tractament de les situacions d'addicció i dels problemes derivats del consum de begudes alcohòliques.

Article 7.

Informació i conscienciació

1. Amb la finalitat de conscienciar grups diana de població i modificar hàbits i actituds respecte al consum abusiu d'alcohol, l'Ajuntament ha d'impulsar campanyes informatives que consciencin sobre els efectes de la ingestió abusiva d'alcohol.

2. L'Ajuntament pot promoure actuacions de sensibilització, educatives i formatives que potenciïn, entre infants, adolescents i població en general, el valor de la salut en l'àmbit individual i social.

Article 8.

Preservació del medi ambient

Per raons de seguretat i, principalment, de preservació del medi ambient, en els espectacles o activitats multitudinàries que se celebrin amb autorització municipal i que incloguin la possibilitat de dispensar begudes alcohòliques o no alcohòliques, aquestes s'han de servir en tassons reutilitzables.

Article 9.

Actuació inspectora

1. La Policia Local i els serveis tècnics competents, de conformitat amb les disposicions vigents en la matèria, estan facultats per investigar, inspeccionar, reconèixer i controlar el compliment de les limitacions i prohibicions que estableix aquesta Ordenança.

2. Quan s'apreciï algun fet que pugui constituir una infracció dels preceptes d'aquesta Ordenança, s'ha d'estendre, si escau, la denúncia o l'acta corresponent i s'han de consignar les dades personals de la presumpta persona infractora i els fets o les circumstàncies que puguin servir de base per incoar, si escau, l'expedient sancionador corresponent.

3. Les persones titulars o responsables de l'activitat sotmesa a control municipal estan obligades a prestar l'ajuda i la col·laboració necessàries per realitzar la labor inspectora; i incorreran en infracció les que, per oposició activa o per simple omisió, entorpeixin, dificultin o impedeixin el desenvolupament de la tasca esmentada.

Article 10.

Responsabilitats

1. Quant a l'incompliment de la prohibició de venda de begudes alcohòliques a la via pública i altres llocs descrits en aquesta Ordenança, en són responsables les persones titulars, gerents, responsables, organitzadores o similars d'activitats recreatives o d'espectacles públics, i les titulars d'establiments.

2. Quant a l'incompliment de la limitació del consum indegut de begudes alcohòliques a les vies o espais públics, n'és responsable qui en consumeixi i, també, les persones organitzadores d'activitats recreatives o d'espectacles públics, i les titulars d'establiments, sempre que es demostrï que no han adoptat mesures per evitar-ho, així com pares, mares, tutors o tutores de menors d'edat, sempre que manifestin dol, culpa



o negligència, incloent-hi la simple no observança.

3. En el cas que, una vegada practicades les oportunes diligències d'investigació adreçades a identificar una persona o persones infractores, no sigui possible determinar el grau de participació dels diversos subjectes que hagin intervingut en la infracció, la responsabilitat ha de ser solidària.

Article 11.

Procediment sancionador

1. Les sancions per haver infringit aquesta Ordenança s'han de tramitar d'acord amb el que disposa el Decret 1/2024, de 5 de gener, pel qual s'aprova el Reglament del procediment sancionador de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

2. Per a allò que no preveu aquesta Ordenança, s'han d'aplicar els principis que regulen la potestat sancionadora establerts a la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

3. Les infraccions administratives contra aquesta Ordenança es classifiquen en molt greus, greus i lleus. Aquesta classificació s'estableix d'acord amb els criteris de l'article 140.2 de la Llei 7/1985, de 7 d'abril, reguladora de les bases del règim local, modificada per la Llei 57/2003, de 16 de desembre, de mesures per a la modernització del govern local.

Article 12.

Graduació de les sancions

1. La imposició de les sancions s'aplica d'acord amb el principi de proporcionalitat i, en tot cas, s'han de tenir en compte els criteris de graduació següents:

- a) La gravetat de la infracció.
- b) L'existència d'intencionalitat.
- c) La reincidència.
- d) El nombre i l'edat de les persones afectades.
- e) Les molèsties generades amb la conducta o els perjudicis causats.
- f) El volum del negoci i beneficis obtinguts

2. S'entén que hi ha reincidència quan, dins el termini d'un any, s'ha comès més d'una infracció d'aquesta Ordenança i aquest fet ha estat sancionat per resolució ferma.

Article 13.

Concurrència de sancions

Si s'incoa un procediment sancionador per dues o més infraccions entre les quals hi hagi relació de causa i efecte, s'ha d'imposar únicament la sanció que resulti més elevada.

Article 14.

Infraccions

1. Es consideren infraccions molt greus d'aquesta Ordenança:

- a) Les accions o omissions constitutives de conductes obstruccionistes de les tasques de control, investigació o sanció de l'autoritat i dels poders públics en l'exercici de les seves funcions per al compliment d'aquesta Ordenança.
- b) La venda o el subministrament de begudes alcohòliques que preveu l'article 4.2.

2. Es considera infracció greu d'aquesta Ordenança el consum de begudes alcohòliques que preveu l'article 3.3.

3. Es consideren infraccions lleus d'aquesta Ordenança:

- a) El consum de begudes alcohòliques a la via pública o espais públics que preveu l'article 3.1.a).
- b) El consum de begudes alcohòliques quan es puguin causar molèsties a les persones que utilitzen la via pública o espais públics que preveu l'article 3.1.b).
- c) No dispensar les begudes en tassons reutilitzables, d'acord amb el que disposa l'article 8.
- d) Les altres infraccions de l'Ordenança no previstes com a infracció greu o molt greu.



Article 15.

Sancions

Les sancions previstes per a les infraccions regulades en aquesta Ordenança són les següents:

- Infraccions molt greus: multa de 1.501 a 3.000 euros.
- Infraccions greus: multa de 751 fins a 1.500 euros.
- Infraccions lleus: multa de 300 fins a 750 euros.

Article 16.

Intervencions específiques

En els supòsits establerts en els articles anteriors, la Policia Local ha de retirar o intervenir cautelament les begudes, els envasos i altres elements objecte de prohibició. Les begudes intervingudes s'han de destruir per raons higienicosanitàries.

Disposició final

Aquesta Ordenança entra en vigor al cap de quinze (15) dies hàbils des de la seva publicació íntegra en el BOIB.

Artà, data de la signatura electrònica (22 d'agost de 2024)

El batle

Manuel Galán Massanet